

Sprawozdanie

z realizacji

**Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych,**

**Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii
oraz**

**Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy
w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie**

w Gminie Siechnice za 2019 rok

marzec 2020 r.

Wstęp

Zgodnie z zapisem art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2018 r. poz. 2137), działania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych realizowane są w formie Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Siechnice na 2019 rok, uchwalanego przez Radę Miejską w Siechnicach.

Zgodnie z zapisem art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2018 r. poz. 1030 ze zmianami), zadania z zakresu profilaktyki narkotycznej realizowane są w formie Programu Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Siechnice na lata 2019-2021, uchwalanego przez Radę Miejską w Siechnicach.

Zgodnie z zapisem art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2015 r. poz. 1390) zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie realizowane są w formie Programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2018-2020, uchwalanego przez Radę Miejską w Siechnicach.

Podmiotami inicjującymi i realizującymi zadania z zakresu profilaktyki uzależnień (problemów alkoholowych, przemocy oraz narkotycznych) na terenie gminy Siechnice jest Pełnomocnik Burmistrza ds. Profilaktyki Uzależnień, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Zespół Interdyscyplinarny do spraw przemocy w rodzinie w Gminie Siechnice.

Szczegółowy opis zadań realizowanych w 2019 roku, uwzględniających cele operacyjne określone w Narodowym Programie Zdrowia.

Profilaktyka uzależnień – alkoholizm i narkomania

Cel operacyjny 3.1. Promocja zdrowia (Alkoholizm)

Cel operacyjny 2.1. Zadania na rzecz ograniczania stosowania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i NSP (Narkomania)

Zadanie 3.1.1. Edukacja zdrowotna

- 1. Zakup materiałów informacyjno-edukacyjnych i pomocy dydaktycznych z zakresu uzależnienia od alkoholu, a także na temat szkód wynikających z picia alkoholu przez kobiety w ciąży.*
- 2. Organizowanie akcji informacyjno – edukacyjnych związanych z przeciwdziałaniem nietrzeźwości kierowców na drogach (szkolenia, ulotki).*
- 3. Edukacja zdrowotna- prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych, w tym kampanii edukacyjnych, dotyczących szkód wynikających ze spożycia alkoholu dla konsumentów i ich otoczenia.*

Zadanie 2.1.1. Działania informacyjne i edukacyjne

Zakup materiałów informacyjno-edukacyjnych i pomocy dydaktycznych z zakresu problematyki uzależnień od środków psychoaktywnych.

Kampania społeczna „Alkohol niszczy”

W ramach Profilaktyki Uzależnień Gmina Siechnice przystąpiła w roku 2019 do ogólnopolskiej Kampanii Społecznej „Alkohol niszczy”, która adresowana jest zarówno do dzieci, młodzieży jak i dorosłych, w tym kierowców i sprzedawców alkoholu. Podzielona jest ona na 4 zagadnienia:

- Alkohol niszczy rodzinę
- Alkohol niszczy zdrowie
- Alkohol niszczy marzenia
- Alkohol niszczy życie

Jednym z zadań samorządu, w ramach w/w kampanii, są działania mające na celu zapobieganie **nietrzeźwości na drogach**. Ten cel realizowany jest przez Policję, poprzez cykliczne patrole drogowe, podczas których sprawdzana będzie trzeźwość **kierowców**, a także przekazanie materiałów edukacyjno – informacyjnych w formie **ulotek**:



oraz **zawieszek zapachowych** do samochodu i jednorazowych **alkotestów**:



Mając na uwadze jak bardzo ważną rolę w każdej rodzinie odgrywają wzorce i rytuały, a także zapewnienie bezpieczeństwa oraz kształtowanie przyszłych postaw w dorosłym życiu, zagadnienia kampanii skierowane zostały również do **młodzieży i ich rodziców**. W tym celu zakupiony został zestaw materiałów edukacyjnych (plakaty i ulotki) podejmujący temat uzależnienia od alkoholu, wpływu alkoholu na zdrowie psychiczne i fizyczne, wpływu alkoholu na zachowania ryzykowne. Materiały zostały przekazane do szkół celem zapoznania uczniów i przekazania rodzicom podczas zebrań.



Istotnym przesłaniem kampanii jest **podniesienie świadomości dorosłych mieszkańców** gminy na temat uzależnienia, a także wpływu alkoholu na organizm. Zakupione materiały zostały przekazane do parafii i ośrodków zdrowia znajdujących się na terenie gminy.



Przesłanie Kampanii skierowane jest również do **najmłodszych mieszkańców** naszej gminy. Działania edukacyjne prowadzone będą przez **Policję**, w formie spotkań z najmłodszymi uczniami i przeprowadzeniu pogadarek na temat bezpieczeństwa na drodze i uświadomieniu, iż każdy pieszy poruszający się w ruchu drogowym, w terenie niezabudowanym musi posiadać w widocznym dla kierowcy miejscu element odblaskowy. W tym celu zakupione zostały odblaskowe gadżety, które otrzymają dzieci uczestniczące w tych spotkaniach.



Na wszystkich materiałach edukacyjnych umieszczone zostało logo Gminy Siechnice i/lub Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Zakup materiałów edukacyjno – informacyjnych dla szkół

W ramach działań edukacyjnych w 2019 r. zostały zakupione materiały (ulotki, filmy edukacyjne oraz publikacje) skierowane do uczniów, kadry pedagogicznej oraz rodziców:

- Gry planszowe GAME X REAKTYWACJA (uzależnienia behawioralne)
- Zagrożenia cyfrowego świata (filmy)
- Asertywność (filmy ze scenariuszami lekcji)
- Konflikty w szkole. Narkotyki w szkole – niezbędnik nauczyciela, pedagoga, dyrektora.

- Narkotyki wiercą w głowie – scenariusze lekcji dla nauczycieli
- Napoje energetyczne. Moc niepotrzebna dzieciom – ulotki dla rodziców
- Nowe zagrożenia w sieci – ulotki dla rodziców

Materiały zostały przekazane szkołom celem wykorzystania oraz przekazania rodzicom podczas zebrań

Zadanie 3.1.2. Szkolenie kadr

Zadanie 2.2. Rozwój kadr uczestniczących w realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania narkomanii

- 1. Podnoszenie kompetencji przedstawicieli instytucji działających w zakresie profilaktyki*
- 2. i rozwiązywania problemów wynikających z używania alkoholu, w tym w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.*
- 3. Podnoszenie kwalifikacji osób realizujących programy profilaktyczne na terenie gminy (kursy, szkolenia) oraz dla kadry pedagogicznej w jednostkach oświatowych.*

W ramach systematycznego doskonalenia umiejętności w zakresie profilaktyki uzależnień w 2019 r. Pełnomocnik Burmistrza ds. profilaktyki uzależnień, przedstawiciele Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych, kadra pedagogiczna oraz inni przedstawiciele służb uczestniczyli w następujących szkoleniach i konferencjach:

- Działania KRPA w świetle ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi – zasady kontroli punktów sprzedaży alkoholu i praktyczna weryfikacja oświadczeń” – 6 osób
- „Realizacja gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w kontekście ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ustawy o zdrowiu publicznym, rekomendacji PARPA oraz wyników kontroli organów nadzorczych, w tym NIK” – 2 osoby
- „Uzależniony od alkoholu i rodzina z problemem alkoholowym jako klient GKRPA – aspekty prawne i praktyczne. Diagnoza, psychoterapia, interwencja wobec sprawców przemocy w rodzinie jako element systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie” – 4 osoby
- „Szkolenie z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy – sytuacje niestandardowe – dylematy i rozwiązania w praktyce – uczestniczyły 22 osoby
- „Praca z rodziną, w której występuje uzależnienie i przemoc – praktyczne zastosowania” – uczestniczyło 25 osób
- VIII Oławska Konferencja Mediacyjna pt. „Praktyczna strona mediacji. Aspekty prawne, biznesowe i psychologiczne” – 8 osób

Zadanie 3.1.3. Zadania regulacyjne i zapewnienie skutecznego egzekwowania przepisów

1. Stanowienie przez Radę Miejską, w formie uchwał, przepisów gminnych w zakresie liczby zezwoleń sprzedaży napojów zawierających powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa) oraz zasad usytuowania na terenie gminy miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.

Sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia w miejscu lub poza miejscem sprzedaży może być prowadzona na podstawie zezwolenia wydanego przez Burmistrza Siechnic.

Zgodnie ze znowelizowaną ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, Rada Miejska w Siechnicach uchwaliła **maksymalną liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych** na terenie Gminy Siechnice (Uchwała Nr LIII/452/18 z dnia 23 sierpnia 2018 r.):

1. maksymalną liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia w miejscu sprzedaży w ilości – **40**
2. maksymalną liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia poza miejscem sprzedaży w ilości – **140**
3. maksymalną liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych:
 - a. do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo w ilości – 80;
 - b. powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa) w ilości – 50;
 - c. powyżej 18% zawartości alkoholu w ilości – 50;

oraz zasad usytuowania na terenie Gminy Siechnice miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych (Uchwała NR LIII/451/18 z dnia 23 sierpnia 2018 r).

Ilość punktów sprzedaży	2019
Liczba <u>jednorazowych zezwoleń</u> na sprzedaż napojów alkoholowych wydanych w 2019 r.	13
Liczba zezwoleń uprawniających do sprzedaży napojów alkoholowych <u>ważnych w 2019 r.</u> :	
• poza miejscem sprzedaży	128
• w miejscu sprzedaży	25
Liczba wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych <u>w miejscu</u> sprzedaży	4
Liczba wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych <u>w poza miejscem</u> sprzedaży	68
Liczba <u>cofniętych</u> zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych	0
Liczba wygasłych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych	6

2. Opiniowanie przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wniosków o udzielenie zezwolenia z uwzględnieniem warunków zawartych w uchwale Rady Miejskiej.

W ramach posiadanych uprawnień Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych opiniuje wnioski o udzielenie pozwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

W 2019 roku wpłynęło do zaopiniowania **31 wniosków** o wydanie pozwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych. Pozytywną opinię otrzymało 100% wniosków.

3. Szkolenia sprzedawców w zakresie obowiązujących przepisów i zasad sprzedaży napojów alkoholowych.

Zakup kontrolowany – lokalny monitoring sprzedaży alkoholu osobom nieletnim na terenie Gminy Siechnice

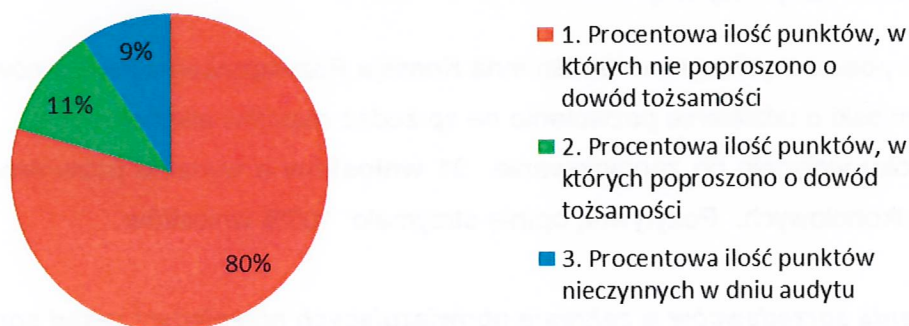
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siechnicach we współpracy z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wyłonił w drodze zamówień publicznych Wykonawcę zadania: **Zakup kontrolowany - – lokalny monitoring sprzedaży alkoholu osobom nieletnim na terenie Gminy Siechnice.**

Wyłoniona firma – Centrum Działań Profilaktycznych” z Wieliczki przeprowadziła na terenie Gminy Siechnice autorskie szkolenie dla sprzedawców napojów alkoholowych – **Pakiet „4S” (Sprawdzone Skuteczne Szkolenie Sprzedawców)**, obejmujące dwukrotne sprawdzenie potencjalnej dostępności alkoholu dla osób niepełnoletnich wraz ze szkoleniem terenowym oraz szkolenie stacjonarne.

W dniu 25.07.2019 w I etapie audytu specjalnie przeszkolona 19-letnia dziewczyna, wyglądająca nawet młodziej (na około 17 lat), udała się wraz z trenerem CDP do punktów sprzedaży i podjęła próbę zakupu alkoholu (najczęściej piwa). Celem badania było sprawdzenie, czy sprzedający/sprzedająca poprosi „Tajemniczego Klienta” o dokument tożsamości potwierdzający jego pełnoletność.

W znacznej większości sprawdzonych punktów sprzedających alkohol (35 na 44 pkt w tym 4pkt były nieczynne), podczas próby zakupu alkoholu przez Tajemniczego Klienta, sprzedawcy nie wymagali dokumentu potwierdzającego wiek nabywcy. Niewielka ilość sprzedawców bo zaledwie 5 pkt poprosiło o okazanie dokumentu, który potwierdza jego pełnoletniość a kilku którzy poprosili i tak sprzedali alkohol po zapewnieniu przez Tajemniczego Klienta iż zostawił go w domu.

Wyniki I etapu audytu

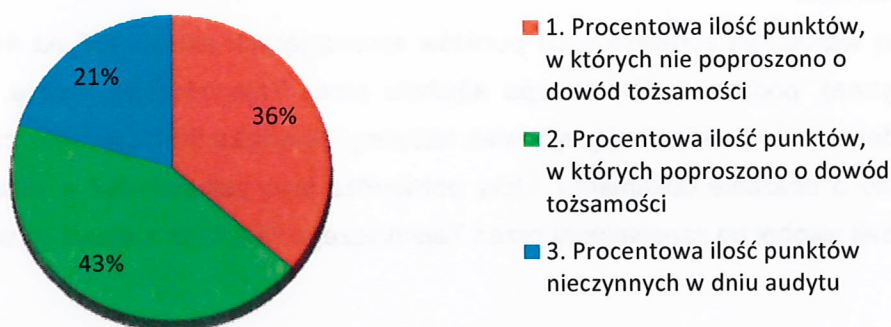


Bezpośrednio po próbie zakupu, trener CDP przeprowadził w punktach sprzedaży szkolenie dotyczące konsekwencji sprzedaży alkoholu osobom nieletnim, które podyktowane m.in. jest tym, że nawet za jednorazową sprzedaż niepełnoletnim grożą sprzedawcom wysokie kary - z utratą zezwolenia włącznie. Nikt nie ma wieku wypisanego na twarzy. Chcemy, więc w taki sposób uchronić sprzedawców przed nieświadomym popełnieniem przestępstwa.

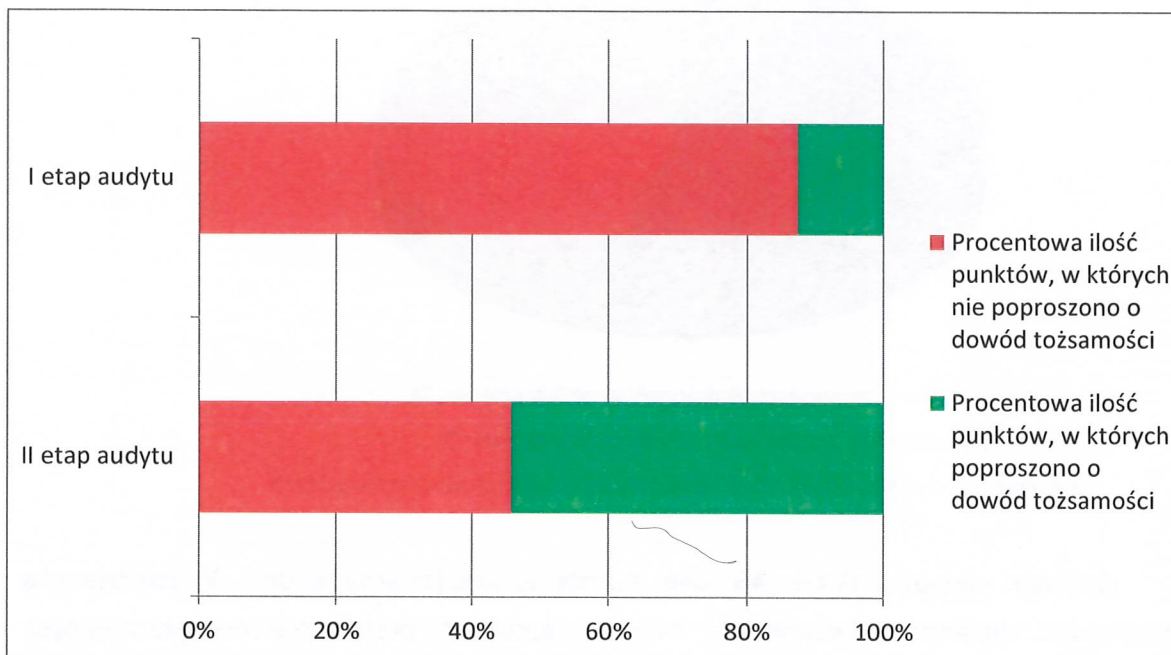
Kolejnym etapem zadania był ponownie przeprowadzony audyt z udziałem Tajemniczego Klienta w dniu 28.08.2019, podczas którego podejmowała próbę zakupu alkoholu inna 18-letnia dziewczyna, której wygląd wskazywał na dużo młodszy wiek.

W etapie tym, sytuacja się znacznie się poprawiła, gdyż w 19 punktach na wspomniane 44 sprawdzanych punktów sprzedających alkohol, Tajemnicza Klientka miała problem z zakupem alkoholu bez dokumentu. W 16 punktach sprzedawcy nie poprosili o okazanie dokumentu tożsamości potwierdzającego wiek nabywcy i sprzedali alkohol a 9 punktów było zamkniętych z powodu urlopów.

Wyniki II etapu audytu



Podsumowanie badania terenowego:

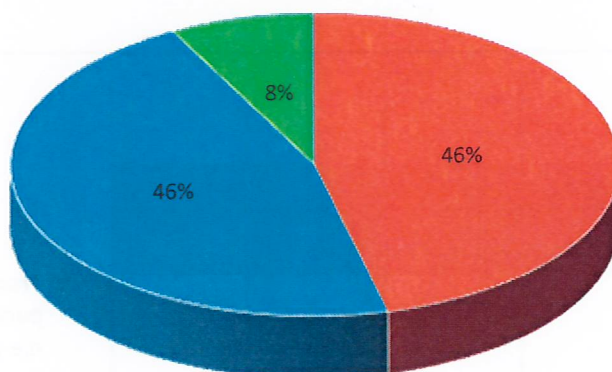


Z powyższego wykresu wynika, iż liczba sprzedawców, którzy pytają o dowód osobisty, w przypadku braku pewności co do pełnoletności osoby chcącej kupić alkohol, podczas **I audytu** z Tajemniczym klientem, jest blisko o **90 %** niższa niż Ci którzy sprzedają alkohol bez zapytania o dowód, co potwierdza jak potrzebne są działania organizowane przez Gminę Siechnice i jednocześnie podkreśla jak ważne są cykliczne kontrole i szkolenia.

Podczas **II audytu** liczba sprzedawców, którzy pytają o dowód osobisty, w przypadku braku pewności co do pełnoletności osoby chcącej kupić alkohol była już o przeważającą połowę większa niż Ci którzy sprzedają alkohol bez zapytania o dowód.

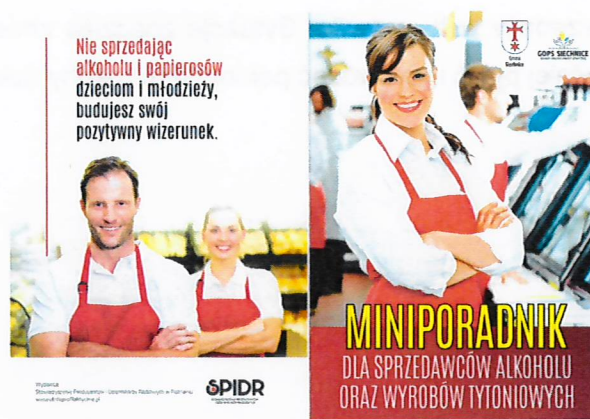
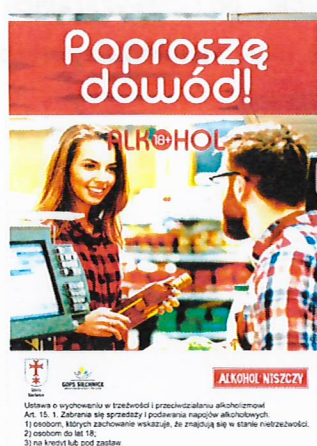
Gdy Porównamy obydwa etapy audytów widzimy wyraźnie jak zmieniła się sytuacja z przeważającej sprzedaży alkoholu bez zapytania o dowód **w I audycie**, po przewyższającą ilość odmów sprzedaży w **II audycie**. Sytuacja znacznie zmieniła się na plus, ponieważ sprzedawcy zaczęli częściej pytać i sprawdzać pełnoletność osoby dokonującej zakupu.

Wykres zachowań sprzedawców podczas dwóch audytów



- 1. Ilość punktów które dwukrotnie dokonały sprzedaży alkoholu TK
- 2. Ilość punktów które tylko raz dokonały sprzedaży alkoholu TK
- 3. Ilość punktów które dwukrotnie zachowały się poprawnie podczas audytów TK

Ostatnim etapem Pakietu „4S” było **szkolenie stacjonarne** w dniu 30 października 2019, w Urzędzie Miejskim w Siechnicach, na które zaproszono przedsiębiorców sprzedających alkohol w Gminie Siechnice. Obecni na szkoleniu przedstawiciele GKRPA podsumowali wyniki przeprowadzonego badania terenowego oraz poinformowali, iż będzie ono powtarzane cyklicznie w kolejnych latach oraz zapowiedzieli kontrole sklepów pod względem prawidłowości korzystania z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych. Przeprowadzone zostało również szkolenie przez trenera CDP, który zapoznał zgromadzonych sprzedawców o obowiązkach wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi. Sprzedawcy otrzymali certyfikaty uczestnictwa a trzy sklepy, które dwukrotnie odmówiły sprzedaży alkoholu bez okazania dowodu osobistego – **Certyfikat - Odpowiedzialny Sklep**. Wszyscy uczestnicy szkolenia otrzymali **plakaty** i **miniporadniki** dla sprzedawców, które zostały zakupione w ramach przystąpienia Gminy Siechnice do kampanii „Alkohol niszczy”.



Z uwagi na konieczność prowadzenia systematycznych działań wobec sprzedawców, „Zakup kontrolowany” będzie kontynuowany również w roku 2020.

4. Prowadzenie działań kontrolno-interwencyjnych w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

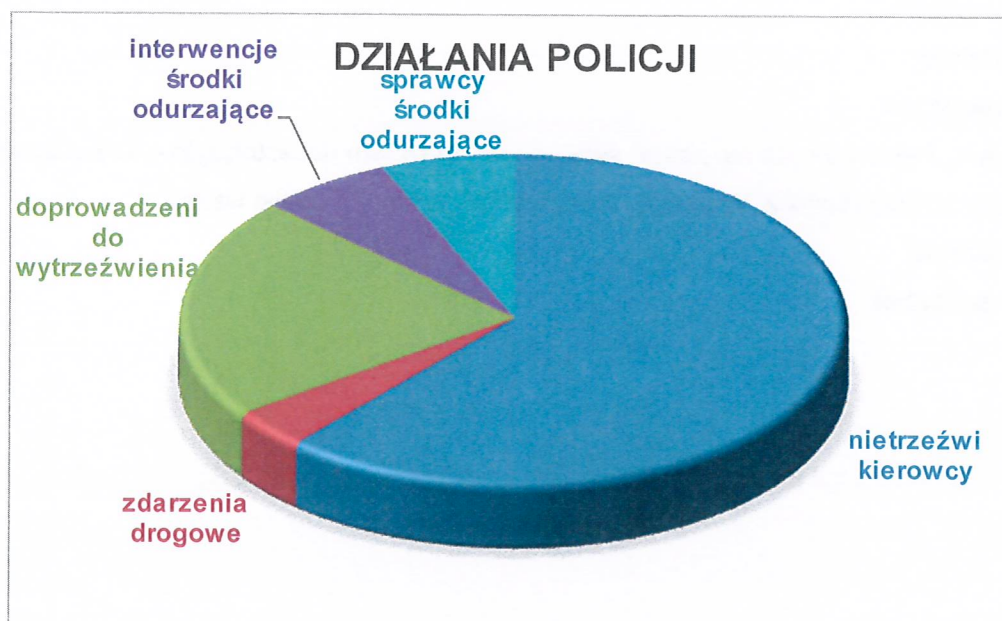
Komisja przeprowadziła **15 kontroli** punktów sprzedaży w zakresie korzystania z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych. We wszystkich skontrolowanych punktach sprzedaż prowadzona była zgodnie z zapisem ustawy o wychowaniu trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz wydanym zezwoleniem na sprzedaż napojów alkoholowych.

Z uwagi na wyniki przeprowadzonego audytu „Zakup kontrolowany” Komisja przeprowadziła **11 indywidualnych rozmów** z właścicielami punktów sprzedaży, którzy nie uczestniczyli w zorganizowanym szkoleniu.

5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Z danych Komisariatu Policji w Siechnicach wynika, że funkcjonariusze Policji w 2019 podjęli następujące działania na terenie gminy:

1. Zatrzymano **112** nietrzeźwych kierujących (brak nieletnich)
2. Przeprowadzono **7** zdarzeń drogowych z udziałem nietrzeźwych kierujących
3. Doprowadzono do wytrzeźwienia **40** osób (do PDOZ w KMP Wrocław)
4. Przeprowadzono **12** interwencji dot. podejrzenia znajdowania się osób pod wpływem środków odurzających
5. Zatrzymano **12** sprawców posiadania środków odurzających, w tym 3 nieletnich



Cel operacyjny 3.2. Profilaktyka

Zadanie 3.2.1. Profilaktyka uniwersalna

Cel operacyjny 2.3. Profilaktyka

Zadanie 2.3.1. Profilaktyka uniwersalna

- 1. Realizowanie na terenie jednostek oświatowych gminy edukacyjnych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży (w tym edukacja prawna).**
- 2. Prowadzenie na terenie jednostek oświatowych gminy programów edukacyjnych z zakresu profilaktyki uzależnień skierowanych do rodziców (w tym edukacja prawna).**

W 2019 r. realizowane były na terenie placówek oświatowych 2 programy rekomendowane przez Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii, Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Instytut Psychiatrii i Neurologii Uniwersytetu Warszawskiego.

Zorganizowane zostały następujące szkolenia:

- Program „Archipelag Skarbów” (dwie szkoły – klasy VII i VIII) uczestniczyło w nim:
 - 160 uczniów
 - 60 rodziców
 - 90 nauczycieli
- Program „Spójrz Inaczej” dla klas młodszych- szkolenie dla nauczycieli, uprawniające do realizowania założeń programu na terenie szkoły
 - w szkoleniu uczestniczyło 12 nauczycieli,
- Program „Bądź Sobą”, w którym uczestniczyło:
 - 480 uczniów
 - 60 rodziców
 - 50 nauczycieli
- Program „Papierosy, jak nie zatruć sobie życia”, w którym uczestniczyło – 176 uczniów

Zorganizowane zostały również „Warsztaty mediacyjne”, w którym udział wzięło:

- 553 uczniów
- 120 nauczycieli



- Funkcjonariusze Komisariatu Policji w Siechnicach przeprowadzili **12** prelekcji w ramach programu „Świadomy Junior” w szkołach podstawowych na temat: przemocy rówieśniczej, zagrożeń, dopalaczy, odpowiedzialności prawnej osób nieletnich oraz cyberprzemocy – łącznie w spotkaniach uczestniczyło ok **1500** uczniów. Podczas spotkań wręczane były ulotki zakupione ze środków profilaktycznych i przekazane Policji do dystrybucji.

3. Współpraca z organizacjami pozarządowymi, w tym przekazanie do realizacji zadań z zakresu profilaktyki, zgodnie z ustawą o działalności pożytku publicznego i wolontariacie oraz Programu Współpracy Gminy Siechnice z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2018.

W ramach środków profilaktycznych dofinansowywane były również działania organizacji pozarządowych realizujących działania profilaktyki uzależnień zgodnie z Programem.

Oferty wyłonione w ramach konkursu dla **organizacji pozarządowych** w roku 2019:

1. Stowarzyszenie TERAZ GMINA – program: Półkolonie w Zębicach „Masz tę moc 2”;
2. Zgromadzenie Sióstr Św. Elżbiety – program „Akademia Twórczej Aktywności”.
3. Fundacja Na Rzecz Osób Uzależnionych i Żyjących z HIV im. Danuty Jaskólskiej – program „Narkotekom STOP”

Zadanie 3.2.2. Profilaktyka selektywna

Zadanie 2.3.2. Profilaktyka selektywna

1. Realizowanie programów służących: zdiagnozowaniu problemu uzależnienia od alkoholu, udzieleniu wsparcia dla rodzin z problemem alkoholowym oraz promujących zdrowy tryb życia.
2. Realizowanie programów służących: zdiagnozowaniu problemu uzależnienia od alkoholu, udzieleniu wsparcia dla rodzin z problemem uzależnień od środków psychoaktywnych.

W ramach działań profilaktycznych skierowanych do rodzin Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej zorganizował V edycję warsztatów umiejętności rodzicielskich pod nazwą „Akademia Rozwoju Rodzica”. Odbiorcami projektu byli rodzice korzystający ze wsparcia GOPS, którzy na co dzień borykają się z wieloma trudnościami tj. uzależnienia (alkohol i narkotyki), przemoc w rodzinie, bezrobocie, niepełnosprawność, wielodzietność, ubóstwo czy też niezaradność życiowa.

Celem programu było zwiększenie umiejętności rodzicielskich w zakresie ochrony swoich dzieci przed szkodami wynikającymi z używania środków psychoaktywnych poprzez nawiązanie i pogłębienie z nimi więzi.

W warsztatach wzięło udział **12 osób**

Cel operacyjny 3.3 Redukcja szkód, rehabilitacja (readaptacja, reintegracja) zdrowotna, społeczna i zawodowa

Cel operacyjny 2.4 Redukcja szkód, rehabilitacja, reintegracja społeczna

- 1. Podejmowanie przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych działań zmierzających do podjęcia leczenia przez osoby uzależnione, poprzez motywację, wsparcie lub zastosowanie zobowiązania sądowego.***

Na posiedzeniach odbywających się 2 razy w miesiącu GKRPA rozpatrzyła **31 wniosków** o podjęcie działań zmierzających do zobowiązania do podjęcia leczenia odwykowego. Na rozmowę z Komisją wezwano **30 osób**. Na spotkanie zgłosiło się **16 osób**, z czego **10 osób** przyznało, że mają problem z nadużywaniem alkoholu i wyraziły zgodę na podjęcie leczenia.

Komisja skierowała **18 wniosków** do Wojewódzkiego Ośrodka Terapii Uzależnień we Wrocławiu o przeprowadzenie badań stopnia uzależnienia (badanie biegłego psychiatry i psychologa) oraz skierowała **13 wniosków** do Sądu Rejonowego w Oławie o zobowiązanie do leczenia odwykowego.

- 2. Motywowanie do podjęcia terapii osób współuzależnionych.***
- 3. Współpraca z placówkami lecznictwa odwykowego w zakresie zwiększenia dla mieszkańców gminy niezbędnych oddziaływań terapeutycznych. Kierowanie na terapię w systemie otwartym lub zamkniętym osób zmotywowanych do leczenia.***
- 4. Ogólnie dostępna informacja o miejscach udzielania pomocy dla osób uzależnionych i członków ich rodzin, prowadzona przez jednostki zajmujące się problematyką uzależnień na terenie gminy.***
- 5. Udzielanie wsparcia i pomocy psychologicznej osobom uzależnionym, po ukończeniu terapii odwykowej oraz ich rodzinom.***

- Punkt Konsultacyjny**

Od 2007 r. w Gminie Siechnice, przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej istnieje Punkt Konsultacyjny. Zadaniem Punktu jest udzielanie pomocy i wsparcia w ramach prowadzonej przez gminę profilaktyki uniwersalnej. Do Punktu zgłaszają się samodzielnie lub kierowane są

osoby wobec których istnieje podejrzenie, że są uzależnione od alkoholu oraz członkowie ich rodzin (osoby współuzależnione), osoby u których występuje podejrzenie przyjmowania narkotyków oraz osoby doświadczające przemocy w rodzinie. Po pomoc zgłaszają się osoby w poczuciu: bezradności i bezsilności w radzeniu sobie z nałogiem, silnego uzależnienia, braku motywacji, niskiej samooceny. Pracownicy Punktu prowadzą też interwencję kryzysową wobec osób dotkniętych trudną sytuacją życiową (nagła śmierć, klęski żywiołowe). Pomoc udzielana jest na konsultacjach bezpośrednich (jedno lub kilka spotkań). W niektórych przypadkach osoby kierowane są do placówek specjalistycznych (np. ZLU w Czarnym Borze, w Legnicy czy Ośrodek MONAR w Milejowicach). Z oferty Punktu Konsultacyjnego korzystają: podopieczni Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, których pracownicy socjalni zauważali problemy, osoby wzywane na posiedzenia Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, dzieci oraz rodziny zgłaszane przez pedagogów szkolnych, osoby poszukujące pomocy w rozwiązywaniu problemów wobec osób najbliższych, u których występowało jedno z uzależnień lub problemy wymagające konsultacji i porady prawnej.

W 2019 r. w Punkcie Konsultacyjnym zatrudnieni byli **specjaliści**:

- psychoterapeuci ds. uzależnień,
- terapeuta rodzin z problemami wychowawczymi
- psycholog – terapeuta traumy
- prawnik

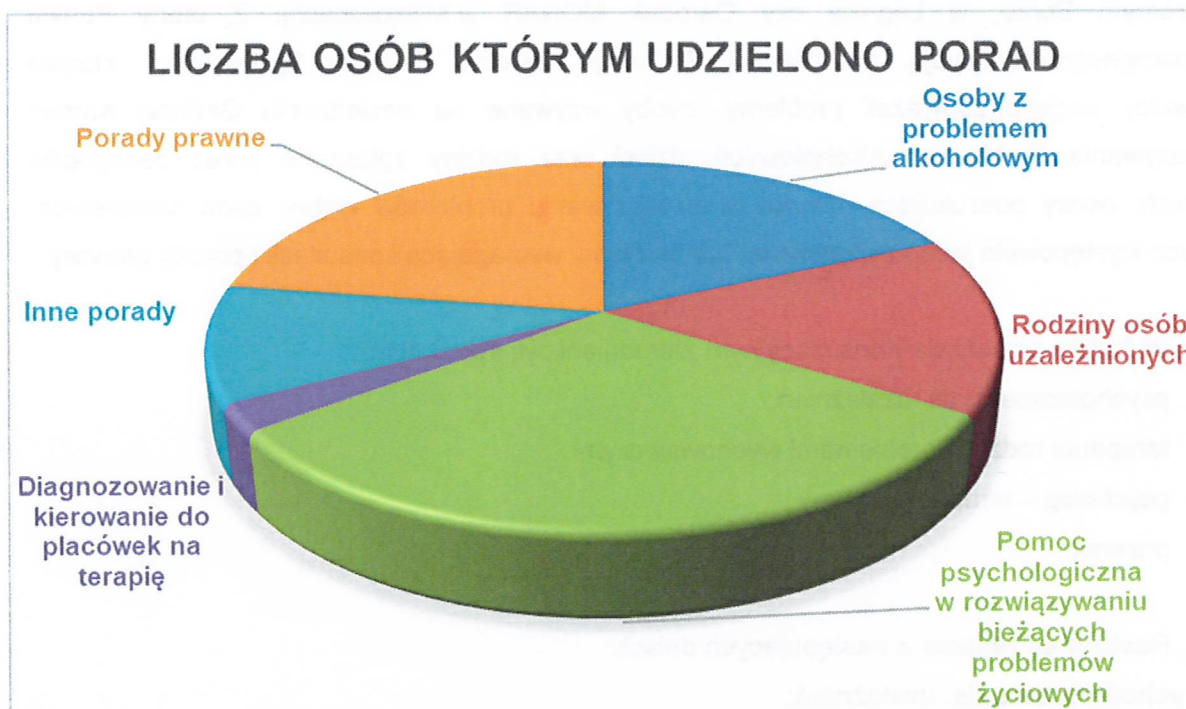
Realizowali zadania w następujących dniach:

- **psychoterapeuta ds. uzależnień:**
czwartki – 4 godziny (15:00: 19.00)
piątki – 4 godziny (14:00 – 18:00)
- **terapeuta rodzin z problemami wychowawczymi:**
piątki – 5 godzin (14:00 – 19:00)
- **psycholog – terapeuta traumy:**
wtorki – 5 godzin (10:00 – 15:00)
- **prawniki:**
środy – 4 godziny (12:00 – 16:00)

Statystyka udzielonych porad:

Zakres udzielonych porad:	Liczba osób	Liczba porad
Osobom z problemem alkoholowym	61	125
Członkom rodzin osób uzależnionych	52	85
Pomoc psychologiczna w rozwiązywaniu bieżących problemów życiowych	103	142

Diagnozowanie i kierowanie do placówek na terapię	8	22
Inne porady (m. in. dla pracowników GOPS, Policji, problemy wychowawcze)	34	69
Porady prawne (prawo rodzinne, cywilne, spadkowe, karne, administracyjne, pracy)	75	105
Razem	333	548



W roku sprawozdawczym kontynuowana była współpraca z terapeutami z MONAR w Milejowicach w zakresie **narkomanii**. Udzielali oni porad bezpośrednio (zgłosiło się 5 osób) lub telefonicznie. Osobom zainteresowanym uzyskaniem informacji telefonicznej zależy na zachowaniu anonimowości. Specjaliści przeprowadzali konsultacje dla osób które potrzebowały bezpośredniego kontaktu z terapeutą. Ponadto konsultowali trudne do zdiagnozowania przypadki osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej wobec których istniało podejrzenie zażywania środków psychotropowych. Poradami terapeutów posiłkował się również asystent rodziny w przypadkach podejrzenia zażywania przez podopiecznych środków psychotropowych.

- **Grupy wsparcia**

Z uwagi na duże zainteresowanie rodziców tematem inicjacji alkoholowej wśród młodzieży, kontynuowane były spotkania **grupy wsparcia dla rodziców** prowadzone przez doświadczonego terapeutę do spraw uzależnień. Podczas tych spotkań rodzice mogą nauczyć się rozpoznawać problem uzależnienia, jak również wymieniać doświadczenia w celu zapobiegania zachowaniom ryzykownym wśród dzieci. Spotkania odbywają się w środy naprzemiennie na terenie Szkoły

podstawowej nr 2 w Siechnicach i Szkoły podstawowej w Świętej Katarzynie raz w tygodniu przez 2 godziny.

Kontynuowane były również spotkania **grupy wsparcia dla osób z problemem alkoholowym**. Uczestniczyły w nich osoby po odbyciu terapii. Spotkania odbywają się we wtorki w siedzibie GOPS w Świętej Katarzynie.

- **Terapia**

W 2019 r. w ramach profilaktyki uzależnień i przemocy domowej prowadzone były indywidualne terapie dla mieszkańców gminy:

- Terapia rodzin – w ramach potrzeb rodziny kierowane są do współpracującego z GOPS terapeuty rodzin. Sesje terapeutyczne odbywają w gabinecie terapeuty we Wrocławiu. Rodziny umawiają się indywidualnie w uzgodnionych terminach na ok. 10 spotkań terapeutycznych
- Terapia Biofeedback – poniedziałki 12:00 – 20:00

Statystyka prowadzonych terapii:

Terapia:	Liczba osób	Liczba sesji
Terapia rodzin	6	15
Terapia Biofeedback	33	315
RAZEM	39	330

- **Pomoc społeczna**

W 2019 roku **8 rodzin** objętych było pomocą Gminnego Ośrodka pomocy Społecznej z powodu uzależnienia lub nadyżywania **alkoholu** przez co najmniej jednego z członków rodziny. Natomiast **1 rodzina** z uwagi na występujący problem **narkomanii**.

Przeciwdziałanie Przemocy w Rodzinie

Zadanie 1. Współdziałanie instytucji w zakresie budowy spójnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie

- 1. Działania, interwencje podejmowane przez Zespół Interdyscyplinarny mające na celu zminimalizowanie zjawiska przemocy w środowisku lokalnym.*
- 2. Współpraca z instytucjami działającymi w obszarze interwencji kryzysowej dla osób doświadczających przemocy w rodzinie (ośrodki wsparcia, ośrodki interwencji kryzysowej, ośrodki socjoterapeutyczne).*
- 3. Udzielanie wsparcia i pomocy osobom doświadczającym przemocy w odizolowaniu od sprawcy.*

W roku 2011, zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, został powołany Zespół Interdyscyplinarny skupiający przedstawicieli instytucji, organizacji i jednostek organizacyjnych działających na terenie gminy Siechnice. Do Zespołu wpływają „Niebieskie Karty” założone przez uprawnione instytucje dla rodzin w których zaistniało podejrzenie stosowania przemocy domowej.

W roku 2019 do Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęły **43 Niebieskie Karty**.

Zespół podjął decyzję o zamknięciu **48 Niebieskich Kart** (w tym 1 z 2016 r., 1 z 2017 r., 18 z 2018 r., 28 z 2019 r.) z uwagi na zrealizowanie indywidualnego planu pomocy i ustaniu przemocy w rodzinie.

Zadanie 2. Zapewnienie kompleksowej, specjalistycznej pomocy rodzinom dotkniętym przemocą

- 1. Zapewnianie przez Punkt Konsultacyjny, działający przy Ośrodku Pomocy Społecznej, kompleksowej pomocy psychologicznej, terapeutycznej oraz podnoszenie świadomości prawnej wśród rodzin i osób dotkniętych zjawiskiem przemocy w rodzinie. Prowadzenie grup wsparcia dla ofiar przemocy.*

W ramach działalności Punktu Konsultacyjnego zatrudnieni specjaliści prowadzą konsultacje dla osób doznających przemocy i stosujących przemoc.

Psychoterapeuci i psycholodzy wspierają działania Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego poprzez prowadzenie konsultacji osób skierowanych przez Zespół i wydawania opinii w sprawie problemu występującego w rodzinie.

Statystyka udzielonych porad:

Zakres udzielonych porad:	Liczba osób	Liczba porad
Osobom dotkniętym przemocą w rodzinie	63	104
Osobom stosującym przemoc w rodzinie	17	33
RAZEM	80	137

W ramach specjalistycznej pomocy rodzinom dotkniętym przemocą domową, w 2018 r. uruchomiona została **grupa wsparcia dla osób doświadczających przemocy** prowadzona przez psychologa terapeutę. Spotkania odbywają się raz w tygodniu przez 2 godziny. Uczestniczy w niej systematycznie **8 osób**.

2. Udzielenie wsparcia rodzinom z problemem przemocy w formie pomocy asystenta rodziny.

Asystent rodziny zatrudniony w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej pracował z **jedną rodziną (łącznie 5 osób)**, w której dochodziło do aktów przemocy. Rodzina ta objęta była procedurą Niebieskie Karty.



3. Zapewnienie bezpiecznego schronienia osobom doświadczającym przemocy w wyniku podejmowanych interwencji kryzysowych.

W ramach prowadzonej procedury Niebieskie Karty w 2019 r. **jednej osobie** udzielono pomocy w formie zapewnienia bezpiecznego schronienia.

Zadanie 3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie przeciwdziałania przemocy ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży

Zakup materiałów informacyjno-edukacyjnych i pomocy dydaktycznych z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar.

W 2019 r. przekazane zostały placówkom oświatowym materiały (ulotki, plakaty, płyty CD ze scenariuszami lekcji), skierowane zarówno do uczniów, kadry pedagogicznej, a także rodziców o tematyce związanej z **cyberprzemocą** (uczniowie, nauczyciele, rodzice) oraz **przemocą seksualną wobec dzieci** (nauczyciele, rodzice).

Zadanie 4. Systematyczne podnoszenie kwalifikacji Zespołu Interdyscyplinarnego oraz służb instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie oraz ofiar przemocy w rodzinie, w związku z wdrażaniem procedury „Niebieskie Karty” i zmianami ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

- 1. Podnoszenie kwalifikacji osób realizujących programy profilaktyczne na terenie gminy (kursy, szkolenia) oraz dla kadry pedagogicznej w jednostkach oświatowych.***
- 2. Szkolenie przedstawicieli instytucji i służb społecznych działających na terenie gminy w zakresie diagnozowania, podejmowania działań i udzielenia wsparcia rodzinom z problemem przemocy w rodzinie oraz wdrażaniem procedury „Niebieskie Karty”.***
- 3. Szkolenia Zespołu Interdyscyplinarnego w zakresie nowych, skutecznych form rozwiązywania problemu przemocy na terenie gminy.***

W ramach systematycznego doskonalenia umiejętności w zakresie przeciwdziałania przemocy w 2019 r. Pełnomocnik Burmistrza ds. profilaktyki uzależnień, członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych, członkowie GKRPA, kadra pedagogiczna oraz inni przedstawiciele służb uczestniczyli w następujących szkoleniach i konferencjach:

- „Identyfikacja symptomów i podejmowanie interwencji w przypadku krzywdzenia dzieci” – **29 osób** *przemoc*
- „Praca z rodziną dotkniętą przemocą. Aspekty psychologiczne i prawne” – **7 osób**
- Konferencja „Więzi, które chronią. Język, który nie rani” – **5 osób**
- Międzygminna Konferencja „Dialog zamiast przemocy” – **4 osoby**
- „Jak pracować ze sprawcami przemocy w rodzinie według modelu DULUTH” – **1 osoba**
- Superwizja grupowa dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego (2 spotkania) – **8 osób**

Łącznie w spotkaniach poświęconych zagadnieniom przemocy uczestniczyły **54 osoby**.

W celu pogłębienia i usystematyzowania wiedzy, dla służb uczestniczących w procedurze „Niebieskie Karty” zakupione zostały publikacje:

- „Dziecko pod opieką grupy roboczej. Diagnoza i opracowanie planu pomocy”
- „Psychologiczne i relacyjne wyznaczniki przemocy domowej – charakterystyka sprawców”
- Prenumerata dwumiesięcznika „Niebieska Linia”

Podsumowanie realizacji działań w 2019 r.:

Realizowanie w 2019 r. zadania były kontynuacją działań z lat poprzednich, uzupełniane o nowe elementy, czy formy realizacji z uwagi na dostosowanie ich do rosnących wymagań odbiorców. Skierowane były do wszystkich grup odbiorców (uczniów, kadry pedagogicznej. Dorosłych mieszkańców, a także służb)

W działaniach profilaktycznych dla uczniów ważną rolę odgrywa **szkolenie kadry pedagogicznej**, która dzięki temu nabywa kompetencje do realizacji programów, których zadaniem jest kształtowanie właściwych zachowań, mających chronić młodych ludzi przed uzależnieniami i przemocą. Również realizacja programów rekomendowanych, skierowanych bezpośrednio do **uczniów w trakcie zajęć szkolnych**, daje pewność, iż przekazywane treści opracowane są przez profesjonalistów i odpowiednio dostosowane do odbiorców.

Wśród dorosłych mieszkańców gminy, widoczne jest duże zainteresowanie pomocą specjalistów, zatrudnionych w **Punkcie Konsultacyjnym**. W ostatnich latach znacznie zwiększyła się świadomość dotycząca korzystania z pomocy psychologicznej, terapeutycznej a także prawnej. Mieszkańcy chętnie uczestniczą zarówno w indywidualnych spotkaniach ze specjalistami jak i w **grupach wsparcia** zarówno dla osób zmagających się z problemem uzależnień (grupa dla uzależnionych, grupa wsparcia dla rodziców), jak i w grupie wsparcia dla osób doświadczających przemocy z uwagi na zwiększającą się liczbę zakładanych Niebieskich Kart.

Istotną rolę w przeciwdziałaniu uzależnieniom i przemocy odgrywają służby działające na terenie gminy. W związku z tym, przedstawiciele służb systematycznie uczestniczą w **szkoleniach** pogłębiających wiedzę i podnoszących umiejętności w realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem uzależnieniom i przemocy domowej.

Opracowując działania mające na celu przeciwdziałanie uzależnieniom i przemocy domowej, należy przede wszystkim skupić się na analizie obecnej sytuacji i zagrożeniach występujących w społeczności lokalnej, poprzez przeprowadzaną cyklicznie **diagnozę problemów społecznych**. Systematyczna ocena lokalnej sytuacji ułatwia określenie priorytetów i wdrażanie adekwatnych do potrzeb programów i strategii. Jednocześnie ukazuje skuteczność działań prowadzonych przez służby, a także wskazuje na elementy strategii wymagające modyfikacji.

Koordynator zadań:

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

24.08.2020
KIEROWNIK
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Siechnicach
Joanna Brytkowska-Hehn
data i podpis osoby sporządzającej

24.08.2020
KIEROWNIK
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Siechnicach
Joanna Brytkowska-Hehn
data i podpis osoby zatwierdzającej

Kosztorys zadań realizowanych w 2019 roku		
Profilaktyka Uzależnień (alkoholizm, narkomania)		
I. Promocja zdrowia		
Zadane 1. Edukacja zdrowotna		
		Koszt w zł
•	Kampania "Alkohol niszczy"	9470,00
Zadanie 2. Szkolenie kadr		
•	Podnoszenie kwalifikacji osób zaangażowanych w działania profilaktyczne	21298,00
Zadanie 3. Zadania regulacyjne i zapewnienie skutecznego egzekwowania przepisów		
•	Zakup kontrolowany	3960,00
•	Wynagrodzenia członków GKRPA	20360,00
•	Obsługa działalności GKRPA (m.in. materiały biurowe, telefony, delegacje, szkolenia)	20466,09
II. Profilaktyka		
Zadane 1. Profilaktyka uniwersalna		
•	Programy i działania realizowane w szkołach	74236,08
•	Dotacja dla organizacji pozarządowych	39750,00
Zadanie 2. Profilaktyka selektywna		
•	Warsztaty umiejętności rodzicielskich	16071,04
•	Pikniki dla niepełnosprawnych	2000,00
III. Redukcja szkód, rehabilitacja zdrowotna, społeczna i zawodowa		
•	Oplaty sądowe za wnioski o zobowiązanie do leczenia odwykowego	1240,00
•	Oplaty za badanie stopnia uzależnienia	6319,40
•	Wynagrodzenie specjalistów zatrudnionych w Punkcie Konsultacyjnym	123385,70
•	Wypożyczenie PK w materiały i podstawowy sprzęt	139,00
Inne koszty		
•	Prowizje bankowe	120,00
	Razem:	338815,31
Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie		
Zadanie 1. Współdziałanie instytucji w zakresie budowy spójnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie		
•	obsługa Zespołu Interdyscyplinarnego	1399,98
Zadanie 2. Zapewnienie kompleksowej, specjalistycznej pomocy rodzinom dotkniętym przemocą		
•	grupa wsparcia dla ofiar przemocy	8080,00
•	terapia rodzin	480,00
Zadanie 3. Systematyczne podnoszenie kwalifikacji Zespołu Interdyscyplinarnego oraz służb instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie		
•	szkolenie służb	5173,37
	Razem:	15133,35
Razem wydatkowano na profilaktykę uzależnień i przeciwdziałanie przemocy		353948,66